

NEDELJA

ANALIZE • VESTI • STAVOVI

Novak: Sledeće godine se očekuje rast tražnje za naftom

SAD izuzele Tursku od sankcija Gazprombanci
Rusija u EU ové godine izvezla 20 odsto više gasa
Đedović Handanović: Spremni smo za razne scenarije oko NIS

SADRŽAJ

NAFTA

Indijske državne kompanije bore se za nabavku sirove nafte iz Rusije..... [OVDE](#)

Veliki energetske kompanije se ponovo oslanjaju na gas i naftu..... [OVDE](#)

Gromov: 2024. je bila teška godina za rusku naftnu i gasnu industriju..... [OVDE](#)

Novak: Sledеće godine se očekuje rast tražnje za naftom..... [OVDE](#)

EU od Rusije kupila naftu za 687 miliona evra [OVDE](#)

Bajden razmatra nove sankcije protiv Rusije..... [OVDE](#)

Njujork od velikih naftaša zbog klimatskim promena traži 75 milijardi dolara..... [OVDE](#)

UNKS: Kretanje cena nafte Brent [OVDE](#)

PRIRODNI GAS

SAD izuzele Tursku i Mađarsku od sankcija Gazprombanci [OVDE](#)

Novak: Rusija spremna da nastavi snabdevanje Evrope gasom [OVDE](#)

Gazprom će 2025. sniziti cene gase za Evropu..... [OVDE](#)

Popravka Severnog toka 2 će koštati 633 miliona evra [OVDE](#)

Gazprom usvojio investicioni plan za 2025. [OVDE](#)

Rusija u EU ove godine izvezla 20 odsto više gase..... [OVDE](#)

Koga najviše pogađa prekid tranzita gase preko Ukrajine? [OVDE](#)

EU sa 4 milijarde evra pomaže nemačke LNG terminale..... [OVDE](#)

REGION

Đedović Handanović: Spremni smo za razne scenarije oko NIS [OVDE](#)

Bugarska i Mađarska partneri u oblasti energetike..... [OVDE](#)

INA otkrila novo nalazište prirodnog gasa na istoku Hrvatske..... [OVDE](#)

MOL jedina kompanija iz EU koji želi da preuzme Rafineriju u Burgasu..... [OVDE](#)

Jugopetrol počinje sa rekonstrukcijom skladišta nafte u Baru..... [OVDE](#)

UNKS: Cene goriva u regionu..... [OVDE](#)

Crude Oil Brent, DEC 27, 2024 – 09.27 GMT – 74.05 \$ oilprice.com

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

Indijske državne kompanije bore se za nabavku sirove nafte iz Rusije

Indijskim državnim rafinerijama je teško da kupe količinu ruske sirove nafte koja im je potrebna, prenosi **Bloomberg**.

Rukovodioci nafte iz tri državna prerađivača u državnom vlasništvu rekli su da nisu bili u mogućnosti da nabave dovoljno ruske sirove nafte za januarske isporuke na takozvanom spot tržištu.

Rukovodioci državnih rafinerija, uključujući Indian Oil Corp., Bharat Petroleum Corp. i Hindustan Petroleum Corp., rekli su da nisu u mogućnosti da nabave najmanje šest miliona barela Urals nafte koju su tražili sa spot tržišta. Bilo je nejasno zašto je bilo manje ponuda, iako su faktori kao što su dugoročni ugovor između Rosneft PJSC i indijske privatne rafinerije Reliance Industries Ltd. i više ruske stope prerade možda doveli do nižeg izvoza sirove nafte, dodaju oni.

U posebnoj izjavi oni tvrde da je ovo način da Moskva da smanji njihovu kupovinu na spot tržištu u korist dugoročnih ugovora direktno sa ruskim proizvođačima. Indijske državne rafinerije trenutno kupuju svu svoju rusku naftu preko spot tržišta, dok privatne firme to čine kombinacijom spot i dugoročnih ugovora.

Zvaničnici iz državnih kompanija rekli su da na tržištu postoje alternativni snabdevači sa Bliskog istoka i Afrike, iako su zalihe bile skuplje i da bi smanjile marže. Državne rafinerije su do sada ove godine kupovale oko milion barela ruske nafte dnevno, prema podacima Kplera. To je drastično u odnosu na skoro nikakav uvoz sukoba u Ukrajini.

Moskva je vršila pritisak na indijske firme da zaključaju svoj uvoz putem dugoročnih ugovora, koji se obično sklapaju između ruskih državnih firmi kao što su Rosneft PJSC i Gazprom Neft PJSC, i azijskih kupaca, prema rukovodicima. Dok

se Nju Delhi takođe zalaže za to, pozivajući sve državne i privatne rafinerije kao što je Reliance da zajednički pregovaraju o boljim uslovima, neki prerađivači povezani sa vladom nisu bili u mogućnosti da prihvate ponuđenu cenu i uslove, rekli su oni.

Početkom decembra, Reuters je izvestio da je Reliance nastavio da samostalno obezbeđuje 500.000 barela dnevno sa Rosneftom na 10 godina, potez za koji državne kompanije kažu da je oslabio ukupnu pregovaračku moć zemlje. Dodali su da je sporazum verovatno ohrabrio Rusiju da manje prodaje na spot tržištu preko trgovaca, objašnjavajući nedostatak spot tereta.

Veliki energetske kompanije se ponovo oslanjaju na gas i naftu

Velike evropske energetske kompanije povećali su oslonac na naftu i gas 2024. godine kako bi se fokusirale na kratkoročne profite, usporavajući – a ponekad i preokrenuvši – klimatske obaveze a toga će se verovatno pridržavati 2025, prenosi

Reuters.

Smanjenje naftnih kompanija dolazi nakon što su vlade širom sveta usporile uvođenje politike čiste energije i odložile ciljeve jer su troškovi energije porasli nakon početka sukoba u Ukrajini.

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

Velike evropske energetske kompanije koje su mnogo investirale u tranziciju čiste energije otkrile su da njihov ideo zaostaje za konkurentima iz SAD - Exxonom i Chevronom, koji su zadržali fokus na nafti i gas.

U tom kontekstu, kompanije poput BP i Shell ove godine, naglo su usporile svoje planove da potroše milijarde na projekte energije veta i sunca i prenestile potrošnju na veću maržu naftnih i gasnih projekata.

BP, koji je ove decenije imao za cilj 20-struki rast

obnovljive energije na 50 gigavata, najavio je u decembru da će se izdvojiti, otvara novu karticu skoro sve svoje projekte vetroelektrane na moru u zajedničko preduzeće sa japanskim generatorom električne energije JERA.

Šel, koji je svojevremeno obećao da će postati najveća svetska elektroenergetска kompanija, u velikoj meri je zaustavio ulaganja u nove projekte veta na moru, napustio tržište električne energije u Evropi i Kini i oslabio ciljeve za smanjenje ugljenika.

Norveški Equinor, koji je pod kontrolom države, takođe je usporio potrošnju na obnovljive izvore energije.

„Geopolitički poremećaji poput sukoba u Ukrajini oslabilo su podsticaje izvršnih direktora da daju prioritet tranziciji sa niskim sadržajem ugljenika usred visokih cena nafte i evoluirajućih očekivanja investitora“, rekao je Rohan Bowater, analitičar kompanije Accela Research, za Reuters. On je rekao da su BP, Shell i Equinor smanjili potrošnju na niske emisije ugljenika za 8% u 2024.

Shell je saopštio Reutersu da ostaje posvećen tome da do 2050. postane energetski biznis sa neto nultom emisijom i nastavlja da ulaze u energetsku tranziciju.

„Segment veta na moru je prošao kroz zahtevna vremena u poslednjih nekoliko godina zbog inflacije, povećanja troškova, uskih grla u lancu snabdevanja, a Equinor će nastaviti da bude selektivan i disciplinovan u našem pristupu“, kaže iz ove kompanije.

BP nije odgovorio na zahtev za komentar.

Gromov: 2024. je bila teška godina za rusku naftnu i gasnu industriju

Prema mišljenju Alekseja Gromova, glavnog direktora za energetiku Instituta za energetiku i finansije pokazalo se da je 2024. godina veoma teška za rusku naftnu i gasnu industriju. Industrija se suočila sa novim izazovima koji ranije nisu postojali. U nekim oblastima ruska naftna industrija se dobro prilagodila, dok u nekim ima još mnoga posla, prenosi [oilcapital.ru](#).

Istovremeno, 2025. godina će najverovatnije biti ispunjena ništa manje novim preprekama za rad ruske naftne i gasne industrije, od kojih će većinu

stvarati SAD i njihovi partneri. Međutim, na rusku industriju 2025. godine će uticati i čisto tržišni faktori, čija je suština već danas delimično vidljiva. Prema Gromovu glavni faktor koji je negativno uticao na rad ruske naftne industrije u ovoj godini su napadi ukrajinskih bespilotnih letelica na ruske rafinerije nafte i naftna skladišta.

Ovo je industriju stavilo pred novi izazov, ne samo u pogledu obezbeđenja zaštite objekata od direktnih pretnji, već i u pogledu organizovanja blagovremenog servisnog održavanja

postrojenja. A u zemlji se i dalje u velikoj meri zasniva na zapadnim tehnološkim rešenjima. Da bi se izbegli rizici od deficit-a na tržištu goriva Ruske Federacije, bilo je neophodno i uvođenje ograničenja na izvoz benzina.

„2024. godinu obeležilo je jačanje zapadnih sankcija ruskoj naftnoj industriji. Upravo ove godine je bio najveći pritisak ograničenja na „flotu u senci“. Međutim, ruska industrij-a se uspešno nosila sa ovim problemom. Takođe se prilagodila i ukupna negativna situacija na svetskom tržištu (usporena tražnja za naftom, rizici od pada cena), uspevši da u ovim uslovima poveća prihode od nafte i gasa (industrija je u budžet unela više sredstava nego do kraja god. 2023)“, rekao je Aleksej Gromov.

U sektoru ruskog gasea, ekspert je primetio pun kapacitet gasovoda Snaga Sibira 2024. godine, koji već u decembru pumpa maksimalnu zapreminu za gasovod. U stvari, projekat je počeo da radi sa 100% kapaciteta, godinu dana pre prvobitnog rasporeda. Ali sa tečnim gasom stvari ne stoje tako dobro. Arktik LNG 2 je pušten u rad, ali se projekat nije približio planiranim obima proizvodnje. Razlog je neviđeni sankcioni pritisak iz SAD i Evrope.

„Rusiju predstoji ozbiljan posao na obezbeđivanju opstanka LNG industrije u budućnosti. Sankcije iz 2024. godine pokazale su da će biti potrebno revidirati planove za proširenje izvoza LNG, koji su donedavno želeli da povećaju na 100 miliona tona godišnje. (2024. godine – oko 34 miliona tona godišnje je već teško dostići granicu od 100 miliona tona pre 2030. godine).“

— izneo je svoje mišljenje glavni direktor energetskog smera Instituta za energetiku i finansije.

Aleksej Gromov smatra da će ruska naftna industrij-a u novoj godini biti u velikoj meri pod uticajem odluka OPEC+. Vrlo je verovatno da će kartel proširiti dobrovoljna ograničenja u okviru sporazuma kako bi podržao globalne cene nafte. Odnosno, sasvim je moguće da će strategija niske proizvodnje biti na snazi ne samo u K1 2025, već tokom cele godine.

„Ako zemlje OPEC+ pristanu da zadrže kvote, proizvodnja nafte u Rusiji će ostati na sadašnjem niskom nivou. Poređenja radi: do kraja 2023.

obim je bio 531 milion tona, a 518 miliona tona proizvedeno je 2024. godine. Mi smo 2025. očekujte još nešto manje - 516-517 miliona tona. Ali važno je shvatiti da takva strategija (usaglašenost sa kvotama OPEC+) vodi održavanju ugodnih cena za globalnu naftnu industriju. Ako se ovaj dogovor ne ispoštuje, doći će do velikog kolapsa cena crnog zlata, što će neminovno doneti ozbiljne gubitke industrijii, uključujući i rusku“, — objasnio je stručnjak.

U 2025. godini postoji rizik da Zapad snizi gornju granicu cene ruske nafte. Njen nivo se nije menjao dve godine. Ali sve ovo vreme cene nafte su bile veoma visoke – oko 80 dolara po barelu. U 2025. godini postoji mogućnost da se svetska cena crnog zlata smanji na 65-70 dolara, pri čemu se značenje „plafona“ od 60 dolara skoro potpuno gubi. To znači da bi SAD i njeni partneri mogli da smanje njen nivo već ove zime. Glavni zadatak ruske prerade nafte 2025. godine biće obnavljanje izgubljenih kapaciteta. Prema rezultatima 2024. smanjeni su za skoro 3 odsto, pa ih u novoj godini, barem, treba vratiti kako ne bi preti nestašica na tržištu goriva.

Novak: Sledće godine se očekuje rast tražnje za naftom

Rusija procenjuje da će rast globalne potražnje za naftom u 2025. biti od milion barela dnevno (bpd) do 1,5 miliona barela dnevno, rekao je potpredsednik ruske vlade Aleksandar Novak u

Zamenik premijera je prokomentarisao i odluku OPEC+ donetu na sastanku u decembru o produženju dobrovoljnih ograničenja proizvodnje za 2,2 miliona barela dnevno za ceo prvi kvartal.

**PREUZMI
MOL MOVE
APLIKACIJU!**

Pogodnosti nivoa koji postigneš traju 12 meseci.

Download on the App Store

GET IT ON Google Play

molmove.rs

intervjuu za **TV kanal Rusija-24**. „Ukupno vidimo da će se ove godine obim tražnje na svetskim tržištima povećati za 1,2 miliona barela dnevno i iznosiće 104,4 miliona [b/d]“, rekao je on. „Sledeće godine procenjujemo otprilike isto – povećanje od 1 do 1,5 miliona barela dnevno. Novak je dodao da je trenutna situacija na globalnom energetskom tržištu normalna i stabilna, uprkos dešavanjima na Bliskom istoku.

Novak je podsetio da će postepeni izlazak iz ovih ograničenja početi 1. aprila i da će trajati godinu i po dana.

„Ovo je, po našem mišljenju, racionalna odluka koja će omogućiti uravnotežen i dalji razvoj situacije na tržištu nafte, omogućavajući nesmetano povećanje ponude u uslovima nesmetanog rasta tražnje“, zaključio je potpredsednik Vlade.

EU od Rusije kupila naftu za 687 miliona evra

Evropska unija je u oktobru od Rusije kupila naftu u vrednosti od 687,5 miliona evra, što je maksimum od februara ove godine, navodi **RIA Novosti** u analizi podataka Evrostata.

Tako je sredinom jeseni izvoz ruske nafte u zemlje

EU porastao za trećinu – na 687,5 miliona evra. To je bila najveća vrednost od februara ove godine, kada je vrednost isporuka dostigla 690 miliona evra.

To se desilo uglavnom zbog udvostrućenja izvoza

ТЕХНИЧКИ ФАКУЛАТЕТ
“МИХАЈЛО ПУПИН”
ЗРЕЊАНИН

знање за
ново време

website: www.tfzr.uns.ac.rs
mail: dekanat@tfzr.rs

Američki predsednik Džo Bajden razmatra uvođenje novih sveobuhvatnih sankcija ruskom energetskom sektoru u poslednjim nedeljama svog mandata, objavio je **Washington Post**, pozivajući se na izvore.

Njujork od velikih naftaša zbog klimatskim promena traži 75 milijardi dolara

Guvernerka Njujorka Kathy Hochul je potpisala zakon o superfondovanju klimatskih promena, kojim će se od naftnih i gasnih kompanija naplaćivati 75 milijardi dolara u narednih 25 godina. Kontroverzna mera, koju su sponzorisali senatorka Liz Krueger i član skupštine Jeffrey Dinowitz, zasnovana je na saveznim i državnim zakonima o superfondovima, koji naplaćuju firme optužene za zagađenje, prenosi **Yahoo**.

Dok su ekološke grupe najavljujale zakon, poslovne grupe su tvrdile da će to povećati troškove poslovanja u državi i da će potrošači na kraju snositi teret u smislu viših cena energije.

„Zakon o superfondovima za klimatske promene je sada zakon“, rekla je senatorka Krueger. „Prečesto su u poslednjoj deceniji sudovi

u Češku - na 185,9 miliona evra sa 91,3 miliona mesec dana ranije. Značajno su porasle i isporuke Mađarske - 1,5 puta, na 233 miliona evra. Pored toga, Holandija je neznatno povećala uvoz na 60,7 miliona evra sa 40,5 miliona mesec dana ranije. Ali Slovačka je, naprotiv, u oktobru smanjila kupovinu ruske nafte za osam odsto i kupila je za 207,9 miliona evra.

Zbog sankcije u decembru 2022. zabranjen je isporuka nafte iz Rusije morem u Evropsku uniju. Izuzeci su napravljeni za snabdevanje preko naftovoda Družba jer bi nekoliko zemalja bez izlaza na more imalo poteškoća da pronađe alternativne snabdevače.

Bajden razmatra nove sankcije protiv Rusije

Taj potez bi, kažu izvori, imao za cilj da „dolazećem timu novoizabranoj predsedniku Donaldu Trampu da više uticaja“ u potencijalnim pregovorima o nagodbi sa Rusijom. Sankcije bi bile usmerene na strane brodove koji prevoze rusku naftu u nezapadne zemlje, kao i na ruske izvoznike nafte koji još nisu sankcionisani, kažu izvori.

Prema izvorima publikacije, moguće opcije uključuju i oduzimanje licence koja omogućava bankama da obrađuju transakcije sa ruskim energetima.

odbacivali tužbe protiv industrije nafte i gasa govoreći da o pitanju klimatske krivice treba da odlučuju zakonodavna tela. Pa, zakonodavna vlast države Njujork – 10. po veličini privrede na svetu – je prihvatile izazov, i nadam se da smo se vrlo jasno izrazili: najveći zagađivači klime na planeti snose jedinstvenu odgovornost za stvaranje klimatske krize i moraju da plate svoj fer delite kako biste pomogli redovnim Njujorčanima da se izbere sa posledicama“.

Međutim, kritičari smatraju da je nacrt nepraktičan i tvrde da će biti predmet dugotrajnih pravnih sporova.

„Šta biste želeli da urade? Ne prodaju gorivo u državi Njujork“, rekao je Ken Pokalsky, potpredsednik Poslovnog saveta države Njujork.

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

Grupa poslovnih i industrijskih lidera takođe je osudila tu mjeru: „Ovaj zakon je loša javna politika koja postavlja značajna pitanja implementacije i ustavne brige. Štaviše, njegova cena od 75 milijardi dolara rezultiraće neželjenim posledicama i povećanim troškovima za domaćinstva i preduzeća.“

Međutim, guvernerka Hochul je proglašila zakon kao pobedu za građane države, navodeći da će sredstva biti iskorišćena za napore za ublažavanje klimatskih promena.

„Ovaj zakon bi omogućio državi da nadoknadi 75 milijardi dolara od velikih zagađivača... Predugo su Njujorčani snosili troškove klimatske krize, koja utiče na svaki deo države.

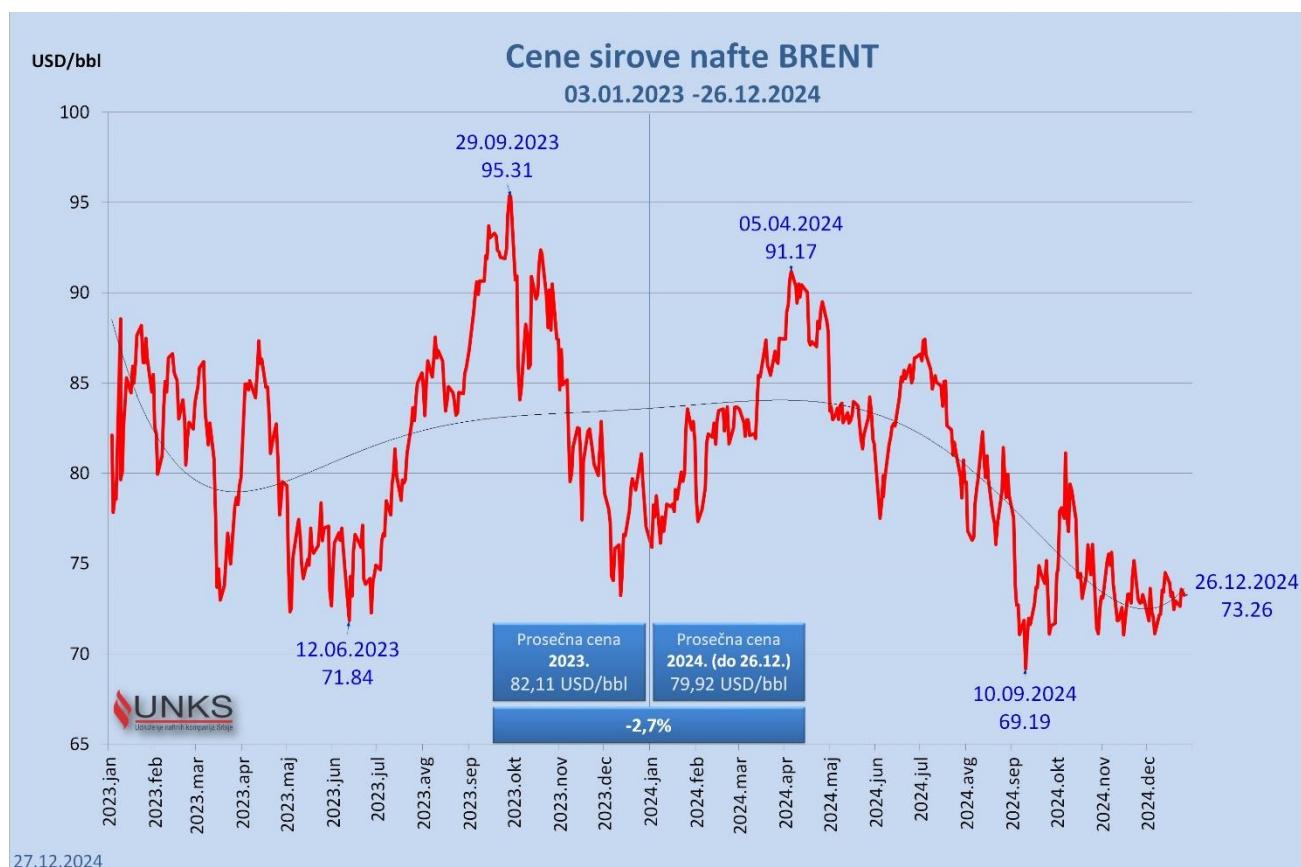
Predlog zakona će rezultirati značajnim

procenama i za domaće i za strane proizvođače energije, pri čemu će se Saudi Aramco iz Saudijske Arabije verovatno suočiti sa najvećom naplatom od 640 miliona dolara godišnje, dok će državna meksička firma Pemek morati da plati 193 miliona dolara godišnje.

Procene su zasnovane na procenjenim godišnjim emisijama CO₂, merenim u milionima tona gasova staklene baštne.

Ukupno, 38 kompanija za koje se smatra da su zagađivači ugljenikom su na listi, uključujući američke naftne gigante Exxon i Chevron, britanski Shell i BP i brazilski Petrobras.

Kritičari zakona su takođe ukazali na potencijalnu poteškoću u prikupljanju predviđenih procena od stranih firmi.

SAD izuzele Tursku i Mađarsku od sankcija Gazprombanci

Sjedinjene Države su Tursku izuzele od sankcija ruskoj Gazprombanci kako bi mogla da nastavi da plaća uvoz gasa, rekao je turski ministar energetike za Bloomberg.

Vašington je u novembru sankcionisao desetine ruskih banaka, uključujući i Gazprombanku, koja je od marta 2022. bila jedina banka koja je mogla da se koristi za plaćanje ruskog gasa. Kao odgovor na prepreku, Putin je potpisao nalog kojim se stranim kupcima dozvoljava da plaćaju gas drugim russkim bankama do aprila 2025.

Prema američkim vlastima, Gazprombank je olakšala plaćanja za vojниke, uključujući borbene bonuse, i omogućila Rusiji kupovinu vojne opreme za njen rat u Ukrajini. Druge zemlje, uključujući Australiju, Kanadu, Novi Zeland i Ujedinjeno Kraljevstvo, ranije su sankcionisale banku.

Turski ministar energetike Alparslan Bajraktar rekao je da je njegova zemlja dobila izuzetak od sankcija Vašingtona Gazprombanci nakon razgovora sa američkim zvaničnicima. Ranije je ministar rekao da Turska rizikuje da potpadne pod sankcije ako ne dobije izuzeće.

Ta najava dolazi samo nekoliko dana nakon što je Mađarska, koja se kao i Turska oslanja na uvoz ruske nafte i gase, otkrila da će joj biti odobreno izuzeće za plaćanje gase preko Gazprombanke.

Pored Turske i Mađarske, Slovačka je bila još jedan veliki uvoznik ruskog gasa koji se bori sa načinom plaćanja za isporuku energije nakon sankcija Gazprombanci. Prema Reutersu, glavni slovački državni kupac gase SPP nije dobio obaveštenje o izuzeću od plaćanja gasa.

IZABERITE PREMIUM EKO RACING RON 100 BENZIN

EKO Racing 100 gorivo unapređenih performansi, sa 50% više aditiva.
Doživite novo vozačko iskustvo. Vidimo se na EKO benzinskim stanicama!

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

Novak: Rusija spremna da nastavi snabdevanje Evrope gasom

Rusija je spremna da nastavi da snabdeva Evropu gasom na više ruta, izjavio je potpredsednik Vlade Aleksandar Novak, prenosi [Oilcapital.ru](#).

On nije precizirao o kojim pravcima je reč, pa podsetimo da trenutno gas ide u Evropu zahvaljujući ukrajinskom GTS-u, kao i Turskom toku. Osim toga, postoji jedan krak Severnog toka 2 koji nije zahvaćen terorističkim napadom, ali gasovod još uvek nije sertifikovan, kao ni gasovod Jamal-Evropa, koji je pod sankcijama i Poljske i Rusije.

Istovremeno, Ukrajina planira da 1. januara ujutru završi pumpanje ruskog gasa kroz svoj GTS, tako da će od Nove godine ostati samo Turski tok, osim ako se ne pronađu druge šeme snabdevanja preko ukrajinskog GTS. O mnogima od njih se razgovara, ali još nema izjava o postizanju dogovora.

A Novak je naglasio da pitanje nastavka isporuka plavog goriva iz Rusije u EU preko teritorije Ukrajine zavisi od dogovora između Kijeva i Evropske unije. Prema njegovim rečima, zemlje EU su zainteresovane za ukrajinski tranzit, pošto već imaju tešku situaciju sa gasom - u podzemnim

LUKOIL

UVEK U POKRETU!

skladišta gase ima 3-5 odsto manje metana od proseka za 5 godina.

Gazprom će 2025. sniziti cene gase za Evropu

Kompanija Gazprom će prilikom planiranja budžeta za narednu godinu postaviti izvozne cene gase ispod aktuelnih u Evropi i Aziji, kao i prosečne tržišne cene za 2024. godinu, izjavio je zamenik generalnog direktora ruskog gasnog holdinga Famil Sadigov.

On je istakao da su ključni parametri budžeta za narednu godinu zasnovani na prognozi makroekonomskih pokazatelja ruskog Ministarstva za ekonomski razvoj, preneo je **TASS**.

„Bili smo rigorozni u određivanju izvoznih cena

gase“, rekao je on.

On je dodao da će takav pristup omogućiti kompaniji da ostvari svoje ciljeve čak i u nepovoljnoj cenovnoj situaciji.

Upravni odbor Gasproma odobrio je investicioni program i budžet za narednu godinu i neće biti značajnijih promena u strukturi kapitalnih izdataka, pa će se i u 2025. godini značajan deo sredstava i dalje izdvajati za realizaciju prioritetnih programa za podršku snabdevanju gasom domaćeg tržišta, kao i za izvoz.

Popravka Severnog toka 2 će koštati 633 miliona evra

Procenjena maksimalna cena popravke gasovoda Severni tok 2 u slučaju njegovog budućeg korišćenja biće 633 miliona evra. Ovu procenu je za **TASS** saopštilo Robert Bechler, predstavnik švajcarske kompanije Translik AG, koja je

privremenim administrativnim menadžer operatera Severni tok 2 AG.

Prema njegovim rečima, ova cifra se zapravo pojavljuje u internom izveštaju koji je pripremila kompanija, a u kojem se procenjuju i izgledi za

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

korišćenje gasovoda u budućnosti. Bechler je napomenuo da postoje svi razlozi da se veruje da će potražnja za energijom u zapadnoj Evropi ostati visoka.

o restrukturiranju, to će dovesti do pokretanja stečajnog postupka za operatera Severni tok 2. U junu je stečajni postupak Severnog toka 2 AG produžen do januara sledeće godine.

Predstavnik Translik-a je takođe napomenuo da je sud odobrio poveriocima Nord Stream 2 AG, koji imaju pravo glasa, produženje roka do 8. januara 2025. godine da podnesu saglasnost za restrukturiranje duga kompanije. Ukoliko se ne postigne potreban kvorum i ne prihvati sporazum

U oktobru je ruski predsednik Vladimir Putin rekao da je jedan od deo gasovoda Severni tok i dalje u funkciji. Da biste ga pokrenuli, potrebno je samo da pritisnete dugme, ali nemačke vlasti to ne rade iz političkih razloga.

Gazprom usvojio investicioni plan za 2025.

Upravni odbor Gazproma razmotrio je informacije o preliminarnim rezultatima poslovanja kompanije u 2024. godini, prognozu investicionog programa i budžet (finansijski plan) za 2026-2027, prenosi [neftgaz.ru](#). Uravni odbor usvojio je i investicioni program i budžet za 2025. godinu. Ukupan iznos finansiranja investicionog programa za 2025. godinu iznosiće 1,5237 triliona rubalja (1000 rubalja – 9,6 evra), odobreni finansijski plan je uravnotežen, obezbeđuje postizanje strateških ciljeva Gazproma i pokriće svih obaveza bez deficitta, u potpunosti. Konačnu

verziju investicionog programa za 2024. odobrio je Upravni odbor Gazproma krajem oktobra 2024. godine, povećavši ga za 67,998 milijardi RUB u poređenju sa prvobitnim programom odobrenim u decembru 2023. godine, na 1,641625 triliona RUB. Istovremeno, u odnosu na 2023. godinu, obim finansiranja investicionog programa za 2024. bio je manji za 16,5 odsto. Ako se prihvate parametri investicionog programa za 2025. godinu koje je predložio Odbor, onda će u poređenju sa konačnom verzijom investicionog programa za 2024. on biti manji za 7,2%. Glavne

oblasti investicionog programa za 2025. uglavnom će ostati iste. Sredstva će se koristiti za finansiranje prioritetnih projekata kojima je, u odnosu na 2024. godinu, dodat i sistem magistralnih gasovoda Istočnog sistema za

snabdevanje gasom (EGS), koji bi trebalo da poveže Jedinstveni sistem snabdevanja gasom Rusije sa gasovodima izgrađenim u okviru Istočni gasni program – magistralni gasovod Snaga Sibira-1 i Sahalin-Habarovsk-Vladivostok.

Rusija u EU ove godine izvezla 20 odsto više gase

Ukupan izvoz ruskog gasa u evropske zemlje ove godine bio je između 18 i 20 odsto veći nego prošle godine, tvrdi potpredsednik ruske vlade Aleksandar Novak, prenosi **Tanjug**.

"Uprkos svim izjavama i pritiscima sankcija, gas je visoko ekološki proizvod, on je tražen. A ruski gas je najisplativiji - i logistički i cenovno", rekao je Novak, prenosi agencija RIA Novosti.

Ugovor o tranzitu ruskog gasa u Evropu preko ukrajinske teritorije ističe 31. decembra, a predsednik te zemlje Volodimir Zelenski je saopštio da Kijev nema nameru da obnovi sporazum sa Rusijom, što je dovelo do nesuglasica sa nekoliko evropskih lidera, uključujući slovačkog premijera Roberta Fica.

Ruski Gasprom je u utorak ocenio da će potrošnja gasa u Evropi nastaviti da opada i 2025. godine, a stopa pada zavisiće od budućih političkih odluka, navodi ruska agencija.

Prema preliminarnim procenama, svetska potrošnja gasa do kraja 2024. godine će porasti za više od 100 milijardi kubnih metara, a najveću stopu rasta zabeležile su Rusija, Kina i Indija.

U sledećoj godini bi ruska privreda mogla da poraste za dva do 2,5 odsto, a obim investicija u zemlju za dva odsto, izjavio je potpredsednik ruske vlade Aleksandar Novak za TV kanal "Rasija 24".

Prema njegovim rečima, nivo investicija u Rusiju je ove godine bio veoma visok, tako da prognoza dodatnog rasta za dva odsto u 2025. predstavlja dobar signal zbog efekta visoke baze, prenosi agencija Interfaks.

Novak je pozdravio i decembarsku odluku Banke Rusije da zadrži referentnu kamatnu stopu na 21 odsto.

"Ove godine je nivo kreditiranja u bankarskom sektoru veoma visok. Danas već vidimo usporavanje zbog mera Banke Rusije i Vlade Ruske Federacije. Sve ovo treba da utiče na smanjenje inflacije", dodao je potpredsednik Novak.

Banka Rusije je opreznija povodom prognoze privrednog rasta zemlje u 2025. i smatra da će on iznositi između 0,5 i 1,5 odsto.

Koga najviše pogađa prekid tranzita gasa preko Ukrajine?

Austrija, Slovačka, Češka, Italija i Moldavija biće najviše pogodjene potencijalnim prekidom tranzita ruskog gasa kroz Ukrajinu od 2025. godine, jer će morati da kupuju skuplji LNG ili da povećavaju potrošnju uglja. Mađarska, koja je nedavno kupila deo gasa preko ove rute da bi ga preprodala austrijskom OMV-u, takođe je delimično izložena prestanku isporuka preko ukrajinske teritorije, sugerisu stručnjaci koje je anketirao **TASS**.

„Oko 15-16 milijardi kubnih metara gase će se biti transportovano preko ukrajinskog koridora 2024. godine. Samo trećina ove količina bi teoretski mogla biti prebačena na turski koridor. Austrija, Slovačka, Moldavija su glavne zemlje koje primaju

gas koji teče preko Ukrajine, „, rekao je zamenik generalnog direktora Instituta za nacionalnu energetiku i ekspert u analitičkom centru InfoTEK Aleksandar Frolov.

Slovačka i Austrija se najviše oslanjaju na snabdevanje preko Ukrajine iz zemalja EU. One će biti prinuđene da se dogovore o alternativnim načinima za dobijanje gase iz Rusije, uglavnom preko Turskog toka, rekao je direktor Instituta za globalne tržišne studije Aleksej Bobrovski. Štaviše, te dve zemlje će morati da organizuju povratno snabdevanje iz Nemačke (preko Češke) ili iz Italije, dodao je Aleksej Belgorjev, direktor istraživanja Fondacije Instituta za energetiku i finansije. U oba slučaja se predlaže da se kao izvor

gasa koristi regasifikovani tečni prirodni gas, možda posebno ruski, smatraju stručnjaci.

EU sa 4 milijarde evra pomaže nemačke LNG terminale

Evropska komisija odobrila je zahtev nemačke vlade da potroši 4,2 milijarde dolara na državne subvencije za četiri plutajuća terminala koji uvoze LNG, podržavajući prelazak sa ruskog gasa nadruge izvore snabdevanja, prenosi **maritime executive**. Državne subvencije su ograničene prema pravilima EU o konkurenциji, ali je EK utvrdila da je nemački predlog potrošnje bio opravdan i razuman.

Paket pomoći će podržati Deutsche Energy Terminal (DET), državnu kompaniju, u upravljanju četiri plutajuća skladišta i jedinice za regasifikaciju (FSRU) stacionirane duž severne obale Nemačke. Pristaništa specijalne namene za ove FSRU nalaze se u Brunsbüttelu, Stade-u i Wilhelmshavenu. Plutajući terminali su iznajmljeni tokom vrhunca energetske krize u Evropi u decembru 2022. godine, a Nemačka je pristala da plati visoku cenu kako bi osigurala da može dobiti dovoljno LNG-a da podstakne svoju ekonomiju. Bila je to skupa zaustavna mera za zamenu ruskog gasa.

Nemačka je osnovala državnu operativnu i marketinšku kompaniju, DET (Deutsche Energy Terminals), za upravljanje FSRU. Kompanija izdaje kapacitete za prijem terminala evropskim uvoznicima gasa na kratkoročnoj i srednjoročnoj aukcijskoj osnovi. Razlika između prihoda od aukcije i stvarnih troškova zakupa generiše

periodični gubitak za DET, a subvencija će pomoći da se ta rupa zatrpi.

Paket pomoći mogao bi da poraste na 5,2 milijarde dolara ako gubici premaši trenutne projekcije. Plan ima odredbu o zastoju: nemačke vlasti su se obavezale da će povući iz upotrebe plutajuće terminalne u Brunsbüttelu i Stade-u kada se trajni kopneni objekti završe na ovim lokacijama, a zatim će dva neiskorišćena FSRU-a predati drugim čarterima na globalnom tržištu. Grupe za zaštitu životne sredine kritikovale su veliko ulaganje Nemačke u novu fosilnu LNG infrastrukturu, tvrdeći da bi to moglo da blokira zavisnost od prirodnog gasa u decenijama koje dolaze. Međutim, trend je možda dostigao vrhunac, prema Institutu za energetsku ekonomiju i finansijsku analizu (IEEFA): uvoz LNG-a u EU je opao i žurba za izgradnjom novih terminala izgleda jenjava.

„Izgradnja LNG terminala u Evropi se možda bliži kraju, a neke zemlje odlažu ili ukidaju infrastrukturu. Od početka 2023. novi terminali ili proširenja su odloženi u Albaniji, na Kipru, u Irskoj, Letoniji, Litvaniji i Poljskoj. Nije jasno da li će tri planirana terminala u Grčkoj biti realizovana“, rekla je Ana Maria Jaller-Makarevicz, vodeći energetski analitičar za Evropu u IEEFA.

Đedović Handanović: Spremni smo za razne scenarije oko NIS

Ministarka rudarstva i energetike Dubravka Đedović Handanović izjavila je danas da je Srbija na oprezu i spremna na različite scenarije kada su u pitanju moguće sankcije NIS-u zbog ruskog vlasništva, ali da će naš odgovor biti u skladu sa sadržajem tog dokumenta ukoliko on stigne.

Đedović Handanović rekla je za **Tanjug** da vremena nisu jednostvna kada je geopolitika u pitanju, kao i da je Srbija neretko bila zemlja na kojoj su se koplja lomila.

"Mi smo na oprezu i u kontaktu sa predsednikom Republike (Aleksandrom Vučićem), koji vodi dijalog

na najvišem nivou i sa različitim akterima, ali i sa zemljama koje su uključene u ovo pitanje, i sa ruskim i sa američkom stranom", rekla je Đedović Handanović.

Kako kaže, za sada je još uvek rano prejudicirati bilo šta, ali se prati situacija.

"Ono što je najbitnije jeste da očuvamo stabilnost cena i dostupnost količina na tržištu", poručila je Đedović Handanović.

Vučić je ranije najavio da će razgovarati i sa Amerikancima i Rusima u vezi sa najavom da će SAD uvesti sankcije NIS-u zbog ruskog vlasništva.

Bugarska i Mađarska partneri u oblasti energetike

Bugarski predsednik Rumen Radev i mađarski premijer Viktor Orbán su u Sofiji razgovarali o mogućnostima za produbljivanje ekonomске saradnje dve zemlje, uključujući i oblast energetike, prenosi **bnr.bg**.

Bugarska će nastaviti da bude pouzdan partner u energetici i doprinosi sigurnosti snabdevanja „i diversifikaciji energetskih resursa za naše saveznike i partnere iz centralne i istočne Evrope“, istakao je Radev.

Bugarska je oduvek bila strateški važna za bezbednost Mađarske, ključna zemlja, posebno u kontekstu rata u Ukrajini, koji je promenio mnoge stvari, uključujući snabdevanje prirodnim gasom, istakao je Orbán:

"85 odsto naše privrede radi na gas. Sada više nije tako bezbedno, ali težimo da to obezbedimo preko Bugarske. Prošle godine smo uspeli da uvezemo 5,6 milijardi kubnih metara prirodnog gase preko Bugarske. Ove godine su količine 9,7 milijardi kubnih metara prirodnog gase koji dobijamo prolazi kroz vašu zemlju, što pokazuje koliko je Bugarska ključna zemlja."

Sa Orbanom se sastao i lider partije GERB Bojko Borisov i zahvalio mu na podršci punopravnom članstvu Bugarske i Rumunije u Šengenu od

januara 2025. godine.

„Želeo bih da se zahvalim Viktoru i mađarskom predsedništvu Šengenom na onome što su uradili, i naravno Ursuli fon der Lajen“, rekao je Borisov.

Mađarska se složila sa Sjedinjenim Državama da suspenduju američke sankcije Gazprombanci na tri meseca kako bi sprečila da to utiče na isporuke ruskog prirodnog gasa Budimpešti. To je jasno stavio do znanja Orbanove reči posle sastanka sa liderom GERB-a.

"Od skoro 9 milijardi kubnih metara gase, 7 milijardi prolazi kroz Bugarsku. Vaša zemlja igra ključnu ulogu u energetskoj bezbednosti Mađarske. Uspeli smo da se dogovorimo sa Amerikancima da sankcije Gazprombanci budu obustavljene na tri meseca kako bi naše isporuke. Osim toga, obezbedili smo alternativni put finansiranja", rekao je mađarski premijer.

„Balkanski tok“ je izuzetno važan ne samo za Bugarsku, Bugarska ima samo koristi, Bugarska koristi milijarde, ali korist imaju i Srbi, korist i Mađari, i Makedonci, a koristi i Turska. „Balkanski tok“, koji su hteli da se toliko sruši, trenutno je „cev prijateljstva“, naglasi je Borisov.

INA otkrila novo nalazište prirodnog gasa na istoku Hrvatske

Hrvatska naftna i gasna grupa INA je napravila značajno novo otkriće prirodnog gasa u istražnom području Drava-03, u istočnom delu zemlje, prenosi **Seenews**.

Početna procena otkrivenih resursa kreće se između 120 i 150 miliona kubnih metara gase, navodi INA.

Na bušotini Obradovci-5, koja se nalazi u

Virovitičko-podravskoj županiji u blizini mesta Zdenci, ispitivanjem najdubljeg intervala B6 dobijen je dnevni protok gasa od oko 144.000 kubnih metara, dok je interval B4 proizvodio oko 98.000 kubnih metara dnevno, kao ograničeno opremom za testiranje.

Bušotina, izbušena do konačne dubine od 1.817 metara, završena je u septembru. Nakon analize komercijalnog potencijala otkrića, sledeći koraci će uključivati dobijanje dozvole za proizvodnju i izgradnju priključnog cevovoda. INA planira da buštinu pusti u proizvodnju do kraja 2028.

MOL jedina kompanija iz EU koji želi da preuzme Rafineriju u Burgasu

MOL je među sedam učesnika na tenderu i jedini iz Evropske unije koja želi da preuzme rafineriju u Burgasu, rekao je Orban, a prenala je državna televizija **BNT**.

Govoreći na konferenciji za novinare nakon nedavne posete Bugarskoj, Orban je rekao da odluka o prodaji na kraju leži na Bugarskoj, napominjući da je dobio uveravanja da ta zemlja neće ometati isporuke gasa Mađarskoj, navodi se u izveštaju.

Komentarišući Orbanovu izjavu u ponedeljak, privremenim ministar energetike Vladimir Malinov rekao je da Bugarska ne može da se meša u prodaju rafinerije, ali da će insistirati na dobijanju detaljnijih informacija o potencijalnom poslu.

"Mi u potpunosti poštujemo privatnu svojinu i iz ove perspektive bugarska država ne može da ima odlučujuću reč o promeni vlasništva nad rafinerijom. Međutim, s obzirom na značaj rafinerije ne samo za nacionalnu bezbednost već i za energetsku bezbednost zemlje, mi pomno pratimo te procese", rekao je Malinov, a prenosi

godine, počevši od najdubljeg intervala B6.

Nakon otkrića Velikog Rastovca-1, ovo je drugo otkriće gase u istražnom bloku Drava-03, deo intenzivne istražne kampanje u Panonskom basenu koju je INA pokrenula pre četiri godine. Tokom proteklih pet godina, INA je uložila oko 450 miliona evra (468 miliona dolara) u istraživanje i proizvodnju nafte i gase. Istražne aktivnosti u bloku Drava-03 biće završene bušenjem pete istražne bušotine Veliki Rastovac-2 Duboka, koje je planirano za januar 2025. godine.

Dnevnik.

Najava o interesu MOL-a za rafineriju dolazi pošto Orban nastoji da obezbedi snabdevanje Mađarske energetima uoči isteka ukrajinskog tranzitnog sporazuma za ruski gas 1. januara 2025. Tranzitni gasovod kroz Ukrajinu je glavna ruta za ruski gas u Evropu, ali je Ukrajina potvrdila da neće obnoviti sporazum zbog agresije Rusije. Mađarska dobija ruski gas i gasovodom Turski tok, koji zaobilazi Ukrajinu, kao i drugim pravcima preko Rumunije.

Lukoil želi da proda rafineriju — najveću u jugoistočnoj Evropi — nakon što je bugarski parlament prošle godine okončao izuzeće te zemlje od sankcija EU uvedenih Moskvi zbog ruske invazije na Ukrajinu.

Prošlog meseca, švajcarski Litasco, međunarodna kompanija za snabdevanje i trgovinu Lukoilom, demantovala je izveštaje da je u pregovorima sa katarsko-britanskim konzorcijumom o prodaji rafinerije.

Jugopetrol počinje sa rekonstrukcijom skladišta nafte u Baru

Jugopetrol je najavio početak pripremnih radova na rekonstrukciji terminala za skladištenje naftnih derivata u Baru, investicije čija je procenena vrednost devet miliona evra, prenosi **Mina**. Ovaj projekat, usmeren na smanjenje emisije ugljen-dioksida i benzinskih isparenja, predstavlja značajan korak ka održivoj i ekološki odgovornoj budućnosti.

"Time kompanija dodatno potvrđuje svoju posvećenost unapređenju zaštite životne sredine i primeni inovacija u energetskom sektoru Crne Gore", saopšteno je iz kompanije.

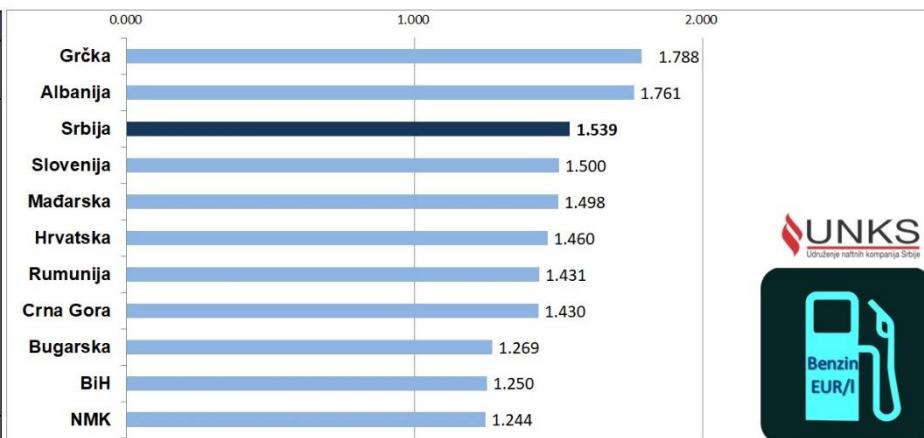
Projekat podrazumijeva instalaciju uređaja za povrat para, koristeći naprednu tehnologiju iz Francuske, koja je svoju efikasnost već dokazala širom Evrope i regiona.

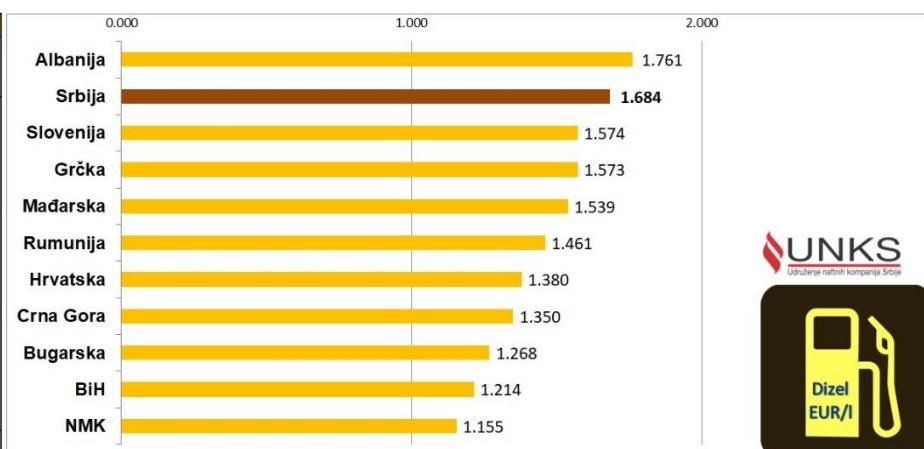
Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona

23.12.2024. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

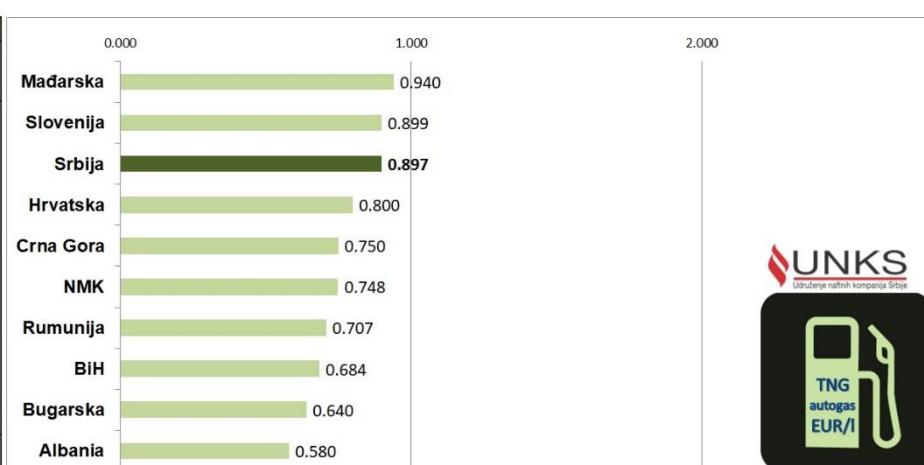
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	1.788	+21.63%
Albanija	1.761	+19.81%
Srbija	1.539	+4.66%
Slovenija	1.500	+2.06%
Mađarska	1.498	+1.93%
Hrvatska	1.460	-0.69%
Rumunija	1.431	-2.63%
Crna Gora	1.430	-2.73%
Bugarska	1.269	-13.69%
BiH	1.250	-14.97%
NMK	1.244	-15.38%
Prosečna cena u regionu	1.470	

Dizel EN590 (EUR/l)		
	Evo dizel	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Albanija	1.761	+21.39%
Srbija	1.684	+16.05%
Slovenija	1.574	+8.47%
Grčka	1.573	+8.41%
Mađarska	1.539	+6.10%
Rumunija	1.461	+0.72%
Hrvatska	1.380	-4.89%
Crna Gora	1.350	-6.96%
Bugarska	1.268	-12.58%
BiH	1.214	-16.31%
NMK	1.155	-20.43%
Prosečna cena u regionu	1.451	

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Mađarska	0.940	+22.96%
Slovenija	0.899	+17.52%
Srbija	0.897	+17.37%
Hrvatska	0.800	+4.63%
Crna Gora	0.750	-1.91%
NMK	0.748	-2.17%
Rumunija	0.707	-7.48%
BiH	0.684	-10.58%
Bugarska	0.640	-16.24%
Albanija	0.580	-24.10%
Prosečna cena u regionu	0.765	

WPC
ENERGY
SERBIA

NACIONALNI
ENERGETSKI
KOMITET

NEDELJA

A N A L I Z E • V E S T I • S T A V O V I

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav,
ili opredeljenje WPC Energy prema temama kojima se bave
